

Vec C-349/03

Komisia Európskych spoľuženstiev

proti

Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 77/799/EHS – Vzájomná pomoc príslušných orgánov – Oblasť DPH a spotrebných daní – Neúplné prebratie – Územie Gibraltáru“

Návrhy prednesené 10. marca 2005 – generálny advokát A. Tizzano

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 21. júla 2005

Abstrakt rozsudku

Aproximácia právnych predpisov – Vzájomná pomoc orgánov členských štátov v oblasti priamych a nepriamych daní – Smernica 77/799 – Oblasť dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní – Uplatniteľnosť na území Gibraltáru – Nesplnenie povinnosti

(Akt o pristúpení 1972, články 28 a 29; smernica Rady 77/799)

Podľa článku 28 aktu o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska sa na Gibraltár nevzťahujú akty orgánov Spoločenstva v oblasti harmonizácie právnej úpravy členských štátov týkajúce sa daní z obratu, pokiaľ Rada na základe návrhu Komisie jednomyseľne nestanoví inak. Za takéto akty nemožno považovať ustanovenia, ktoré len upravujú spoluprácu medzi členskými štátmi a ponechávajú na nich použitie vlastných metód získavania a postupovania informácií.

Tak je tomu aj v prípade smernice 77/799 o vzájomnej pomoci príslušných orgánov členských štátov v oblasti priamych a nepriamych daní, zmenenej a doplnenej smernicou 79/1070 a smernicou 92/12 o všeobecných systémoch pre výrobky podliehajúce spotrebnej dani, takže pokiaľ ide o daň z pridanej hodnoty, táto smernica nepatrí medzi „akty zosúlačovania právnej úpravy členských štátov týkajúcej sa daní z obratu“ v zmysle článku 28 aktu o pristúpení, a preto sa uplatňuje na Gibraltár.

Preto sa smernica 77/799 v znení zmien a doplnení v časti, v ktorej sa týka spotrebných daní, uplatňuje takisto na Gibraltár. Prípadné neuplatnenie ustanovení požadujúcich harmonizáciu týchto daní ako takých na tomto území totiž s prihliadnutím na článok 29 aktu o pristúpení v spojení s jeho prílohou I časťou 1 bodom 4, podľa ktorého územie Gibraltáru nie je súčasťou colného územia Spoločenstva, neznamena, že Gibraltáru sa v žiadnom prípade netýka požiadavka vzájomnej spolupráce príslušných orgánov členských štátov v oblasti spotrebných daní, ktorá vyplýva zo smernice 77/799 v znení zmien a doplnení.

Z toho vyplýva, že Spojené kráľovstvo si tým, že v oblasti dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní neuplatnilo smernicu 77/799 v znení zmien a doplnení na území Gibraltáru, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy ES.

(pozri body 42, 44 – 46, 50 – 51, 53 – 54, 56 a výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 21. júla 2005 (*)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 77/799/EHS – Vzájomná pomoc príslušných orgánov – Oblasť DPH a spotrebných daní – Neúplné prebratie – Územie Gibraltáru“

Vo veci C-349/03,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 7. augusta 2003,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: R. Lyal, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporuje:

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: N. Díaz Abad, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedúcej účasník konania,

proti

Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: K. Manji a R. Caudwell, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Wyatt, QC, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann a A. Rosas, R. Silva de Lapuerta a A. Borg Barthet, sudcovia R. Schintgen, N. Colneric (spravodajkyňa), S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, G. Arestis, M. Ilešič, J. Malenovský a J. Klučka,

generálny advokát: A. Tizzano,

tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. marca 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoľuženstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska si tým, že neuplatnilo smernicu Rady 77/799/EHS z 19. decembra 1977 o vzájomnej pomoci príslušných orgánov členských štátov v oblasti priamych a nepriamych daní (Ú. v. ES L 336, s. 15; Mim. vyd. 09/001, s. 63), zmenenú a doplnenú smernicou Rady 79/1070/EHS zo 6. decembra 1979 (Ú. v. ES L 331, s. 8; Mim. vyd. 09/001, s. 77) a smernicou Rady 92/12/EHS z 25. februára 1992 o všeobecných systémoch pre výrobky podliehajúce spotrebnej dani a o vlastníctve, pohybe a monitorovaní takýchto výrobkov (Ú. v. ES L 76, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 179, ďalej len „smernica 77/799 v znení zmien a doplnení“), na území Gibraltáru, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy ES.

2 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 4. decembra 2003 bol Španielskemu kráľovstvu povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi konania na podporu návrhov Komisie.

3 Spojené kráľovstvo navrhuje zamietnuť žalobu Komisie a zaviazajú ju na náhradu trov konania.

Právny rámec

Ľahostné vylúenie územia Gibraltáru z oblasti pôsobnosti práva Spoloženstva

4 Ľlánok 28 Aktu o podmienkach pristúpenia Dánskeho kráľovstva, Írska, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a o zmenách zmlúv (Ú. v. ES L 73, s. 14, ďalej len „akt o pristúpení“) stanovuje:

„Akty orgánov spoľuženstiev týkajúce sa výrobkov prílohy II zmluvy o EHS a výrobkov podliehajúcich pri dovoze do spoľuženstiev osobitnej právnej úprave v dôsledku uplatňovania spoľužnej poľnohospodárskej politiky rovnako ako akty v oblasti zosúľovania právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu sa nevzťahujú na Gibraltár, pokiaľ Rada jednomyseľne na návrh Komisie nestanoví inak.“

5 V zmysle Ľlánku 29 aktu o pristúpení v spojení s jeho prílohou I Ľasťou I bodom 4 je územie Gibraltáru vylúené z colného územia Spoloženstva.

Smernica 77/799 a jej zmeny a doplnenia

6 Smernica 77/799 sa vo svojom pôvodnom znení týkala vzájomnej pomoci príslušných orgánov členských štátov v oblasti priamych daní. Bola prijatá na základe Ľlánku 100 Zmluvy EHS (zmenený, neskôr Ľlánok 100 Zmluvy ES, teraz Ľlánok 94 ES).

7 Smernica 79/1070 rozšírila rozsah pôsobnosti smernice 77/799 na daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Bola prijatá na základe Ľlánku 99 Zmluvy EHS (zmeneného Jednotným európskym aktom, zmenený, neskôr Ľlánok 99 Zmluvy ES, teraz Ľlánok 93 ES) a Ľlánku 100 Zmluvy EHS.

8 V zmysle prvého odôvodnenia smernice 79/1070 „daňové úniky a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam vedú k rozpočtovým stratám, k poškodzovaniu zásady daňovej spravodlivosti a ohrozujú poctivú hospodársku súťaž;... to ovplyvňuje riadne fungovanie spoľužného trhu“.

9 Druhé odôvodnenie tejto smernice stanovuje:

„... na úľinnejší boj proti týmto praktikám treba posilniť spoluprácu medzi správcami dane vnútri

spoločenstva v súlade so spoločnými zásadami a pravidlami“.

10 Podľa tretieho odôvodnenia tejto smernice:

„... treba rozšíriť túto vzájomnú pomoc [medzi príslušnými orgánmi štátov] na oblasť nepriamych daní, aby bolo zaistené ich správne vymieranie a výber“.

11 Štvrté odôvodnenie smernice 79/1070 stanovuje:

„... je nutné, aby sa vzájomná pomoc rozšírila na daň z pridanej hodnoty, kvôli jej povahe všeobecnej dane zo spotreby a jej úlohy v systéme vlastných zdrojov spoločnosti.“

12 Podľa článku 2 smernice 79/1070, členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 1. januára 1981.

13 Smernica 92/12 ďalej rozšírila rozsah pôsobnosti smernice 77/799 na spotrebnú daň z minerálnych olejov, alkoholu a alkoholických nápojov, ako aj z tabakových výrobkov. Smernica 92/12 sa zakladala na článku 99 Zmluvy EHS v znení Jednotného európskeho aktu.

14 Podľa prvého odôvodnenia smernice 92/12:

„... vytvorenie a činnosť vnútorného trhu si vyžaduje voľný pohyb tovaru, vrátane tovaru, ktorý podlieha spotrebným daniam“.

15 Štvrté odôvodnenie tejto smernice stanovuje, že na zabezpečenie vytvorenia a fungovania vnútorného trhu by malo byť zdanenie identické vo všetkých členských štátoch.

16 Článok 1 ods. 1 smernice 77/799 v znení zmien a doplnení stanovuje:

„V súlade s touto smernicou, kompetentné orgány členského štátu si vymenia akékoľvek informácie, ktoré by im umožnili uskutočniť správne stanovenie daní, pokiaľ ide o dane z príjmu a kapitálu a akékoľvek informácie, vzťahujúcu sa na určenie nasledovných nepriamych daní

- daň z pridanej hodnoty,
- spotrebná daň z minerálnych olejov,
- spotrebná daň z alkoholu a alkoholických nápojov,
- spotrebná daň z tabakových výrobkov.“

17 Článok 8 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Táto smernica nezaväzuje na začatie zisťovania na získanie informácií [alebo na postúpenie informácií – *neoficiálny preklad*], pokiaľ členský štát, ktorý má zadovážiť informáciu je obmedzený zákonmi alebo administratívnou praxou na začatie takéhoto zisťovania, alebo na získavanie a využívanie takto získaných informácií na vlastné účely.“

18 Podľa článku 31 ods. 1 smernice 92/12 členské štáty uvedú do 1. januára 1993 do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

Konanie pred podaním žaloby

19 Keďže Komisia zastáva stanovisko, že Spojené kráľovstvo ju neinformovalo o opatreniach prijatých na prebratie smernice 77/799 v znení zmien a doplnení do vnútroštátneho právneho poriadku v súvislosti s územím Gibraltáru, zažala konanie o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES a zaslala tomuto štátu výzvu, aby jej predložil svoje pripomienky. Britské orgány na to informovali Komisiu o opatreniach, ktoré prijali v súvislosti s priamymi daňami v nariadení č. 26 z roku 1997 o zmene a doplnení nariadenia o dani z príjmov [Income Tax (Amendment) (No. 2) Ordinance 1997], ktoré nadobudlo účinnosť 1. októbra 1997. Spojené kráľovstvo však tvrdí, že vzhľadom na to, že Gibraltár nepatrí do spoločného systému DPH a ani sa naň nevzťahujú harmonizované pravidlá v oblasti spotrebných daní, neuplatňujú sa na dané územie ustanovenia tejto smernice o uvedených daniach. Po dodatočnej výzve vypracovala Komisia 27. júna 2002 odôvodnené stanovisko, v ktorom vyzvala dotknutý štát na prijatie nevyhnutných opatrení na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho oznámenia. Keďže z pripomienok predložených vládou Spojeného kráľovstva v nadväznosti na toto stanovisko bolo zjavné, že nesplnenie povinnosti, na ktoré poukazovalo odôvodnené stanovisko, pretrváva, rozhodla sa Komisia podať túto žalobu.

O žalobe

Tvrdenia účastníkov konania

20 Komisia uznáva, že v zmysle článku 28 aktu o pristúpení je územie Gibraltáru vylúčené z oblasti pôsobnosti harmonizačných pravidiel týkajúcich sa daní z obratu a na účely tohto konania je pripravená predpokladať, že na toto územie sa neuplatňujú ani ustanovenia práva Spoločenstva o harmonizácii spotrebných daní.

21 Komisia však tvrdí, že ustanovenia smernice 77/799 v znení zmien a doplnení týkajúce sa vzájomnej pomoci príslušných orgánov členských štátov v oblasti DPH a spotrebných daní sú súčasťou ustanovení práva Spoločenstva, ktoré sa uplatňujú na Gibraltár.

22 Táto smernica vytvorila mechanizmus výmeny informácií medzi daňovými orgánmi členských štátov s cieľom umožniť im dôslednejšie rešpektovanie ich vnútroštátnej právnej úpravy. Jej cieľom je výlučne uľahčiť výmenu nevyhnutných informácií na vymernie a výber daní v súlade s daňovým systémom každého členského štátu a tak bojovať proti daňovým podvodom, zabrániť narušeniu pohybu kapitálu a chrániť zdravú hospodársku súťaž. Zmeny a doplnenia smernice 77/799 smernicami 79/1070 a 92/12 nemajú podľa Komisie žiaden dosah na daňové právo členských štátov ako také. Nejde o opatrenie na harmonizáciu právnych predpisov týkajúcich sa DPH alebo spotrebných daní.

23 Informácie daňových úradov Gibraltáru môžu byť užitočné, dokonca nevyhnutné, pre riadne stanovenie DPH alebo spotrebných daní v iných oblastiach Európskeho spoločenstva napriek tomu, že tieto dane sa na území Gibraltáru neuplatňujú.

24 V konečnom dôsledku možno podľa Komisie tvrdiť, že článok 10 ES vyžaduje rozšírenie vzájomného systému výmeny informácií na Gibraltár.

25 Keže sa smernica 92/12 týka takmer výlučne harmonizácie hmotnoprávných predpisov v oblasti spotrebných daní, nevyhnutne sa zakladá na článku 99 Zmluvy EHS. Samotná skutočnosť, že ustanovenie sa nachádza v opatrení, ktoré sa týka najmä hmotnoprávnej harmonizácie, mu nedáva charakter harmonizačného ustanovenia. Smernica 79/1070 sa musela zakladať na článku 100 Zmluvy EHS. Právny základ, ktorý bol použitý pri rozšírení pôsobnosti smernice 77/799 na DPH a spotrebné dane, nemôže byť v žiadnom prípade určujúcim pre posudzovanie opatrení vzájomnej pomoci z hľadiska článku 28 aktu o pristúpení.

26 Španielska vláda tvrdí, že hoci malo Spoločenstvo z rôznych dôvodov v úmysle vylúčiť niektoré územia z harmonizácie nepriamych daní a túto skutočnosť akceptovalo, nehodlá vytvoriť situáciu, v ktorej sa niektoré z týchto území stanú miestami podvodov na úkor iných členských štátov, a to tak, že členský štát odmietne poskytnúť inému členskému štátu informácie týkajúce sa jedného zo svojich území. Takáto situácia by pravdepodobne zabránila hmotnoprávnej harmonizácii na iných územiach, ktoré podliehajú harmonizácii.

27 Ekonomická realita Gibraltáru vrátane jej vplyvu na rôzne aspekty fungovania vnútorného trhu sa zmenila. Španielske kráľovstvo, ktoré v súvislosti s neprebratím smernice utrpelo najväčšiu škodu, má dostatočné dôkazy, aby preukázalo, že neuplatnenie smernice 77/799 v znení zmien a doplnení na Gibraltár spôsobuje členským štátom škodu. Toto tvrdenie posunuté do extrémnej smeruje k povinnosti spolupráce medzi členskými štátmi, ktorá vyplýva z článku 10 ES.

28 Možno konštatovať určitý vývoj koncepcie a dôležitosti, ktoré by sa mali priznať spolupráci medzi daňovými orgánmi prostredníctvom výmeny informácií na účel efektívnejšieho boja proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovej povinnosti. Postupne možno rozlišovať medzi opatrením spolupráce, ktoré sa vzťahuje na cieľ daňovej harmonizácie, a opatrením, ktoré nedosahuje tento stupeň dôležitosti a ktoré sa obmedzuje na stanovenie pravidiel spolupráce medzi členskými štátmi.

29 Hoci v Španielsku jestvujú územia, kde sa DPH neuplatňuje alebo ktoré nie sú súčasťou colnej únie, Španielske kráľovstvo sa nedomnieva, že smernica 77/799 zmenená a doplnená smernicou 79/1070 alebo smernicou 92/12 by sa na týchto územiach nemala uplatňovať.

30 Na záver španielska vláda tvrdí, že zo skutočností, že niektoré územia sú vylúčené z oblasti pôsobnosti DPH a spotrebných daní, nevyplýva, že sú automaticky vylúčené z oblasti pôsobnosti smernice 77/799 v znení zmien a doplnení. Táto smernica má za cieľ všeobecné územné uplatnenie.

31 Vláda Spojeného kráľovstva napáda dôvodnosť žaloby. Rozšírenie režimu smernice 77/799 jednak na DPH prostredníctvom smernice 79/1070 a jednak na spotrebné dane prostredníctvom smernice 92/12 sa na Gibraltár nevzťahuje.

32 V rozsahu, v akom sa smernica 77/799 v znení zmien a doplnení týka vzájomnej pomoci pri DPH, zahŕňa „zosúlaďovanie právnych úprav členských štátov týkajúcich sa daní z obratu“ v zmysle článku 28 aktu o pristúpení a z toho vyplýva, že sa netýka Gibraltáru. Znenie tohto ustanovenia sa má chápať v jeho obvyklom význame.

33 V rozsahu, v akom sa táto smernica týka vzájomnej pomoci pri spotrebných daniach, sa na Gibraltár takisto neuplatňuje. To vyplýva z vylúčenia Gibraltáru z colného územia Spoločenstva a zo skutočností, že ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe tovaru v zmysle vnútorného trhu sa na Gibraltár nevzťahujú. Prvé odôvodnenie smernice 92/12, ako aj niektoré ďalšie poukazujú na to, že cieľom smernice je zabezpečiť voľný pohyb tovaru.

34 Je nemožné odlíšiť ciele vzájomnej pomoci vo veciach vymierania a výberu DPH a spotrebných daní od cieľov harmonizácie ustanovení týkajúcich sa DPH a spotrebných daní. Vymieranie a výber DPH a spotrebných daní, ktoré úzko súvisia so vzájomnou pomocou stanovenou v tejto smernici, sú nerozlučne spojené s daňami a poplatkami, ktoré sa majú vymierať a vyberať. Účinnosť, s akou je daňový systém spravovaný, je dôležitým faktorom pri určovaní efektívnej daňovej sadzby a v praktickom zmysle slova je tento faktor neoddeliteľný od schopnosti členských štátov vyberať dane.

35 Rozšírenie oblasti pôsobnosti smernice 77/799 smernicami 79/1070 a 92/12 bolo prijaté na základe článku 99 Zmluvy EHS týkajúceho sa harmonizácie právnych úprav v oblasti nepriameho zdačovania v rozsahu potrebnom na zabezpečenie vytvorenia a fungovania vnútorného trhu. Právny základ, ktorý bol použitý s cieľom rozšíriť režim vzájomnej pomoci na DPH a spotrebné dane, nie je pre otázky, ktoré sú predmetom tohto konania, určujúci, ale je v pozadí tohto sporu a musí sa brať do úvahy.

36 Vláda Spojeného kráľovstva pripomína, že v bode 67 rozsudku z 29. apríla 2004, Komisia/Rada (C-338/01, Zb. s. I-4829), Súdny dvor vyhlásil, že výraz „fiškálne ustanovenia“, ktorý sa nachádza v článku 95 ods. 2 ES, je potrebné vykladať tak, že nepokrýva len ustanovenia definujúce daňovníkov, zdaniteľné plnenia, zdaniteľný základ, sadzby a oslobodenia od priamych a nepriamych daní, ale aj ustanovenia týkajúce sa spôsobu ich výberu. Podobné úvahy sa uplatňujú na túto vec.

37 Prístup Spojeného kráľovstva je v súlade s nedávno prijatou daňovou právnou úpravou Spoločenstva, podľa ktorej sú opatrenia spolupráce v oblasti DPH opatreniami na harmonizáciu daní [pozri odôvodnenie č. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1798/2003 zo 7. októbra 2003 o administratívnej spolupráci v oblasti dane z pridanej hodnoty a ktoré zrušuje nariadenia (EHS) č. 218/92 (Ú. v. ES L 264, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 392)].

38 Odvolanie sa na článok 10 ES ako na základ odôvodnenia s cieľom vyhnúť sa následkom, ktoré by inak vyplývali z uplatnenia článku 28 aktu o pristúpení, nie je v súlade ani so znením, ani s duchom článku 10 ES.

39 Tvrdenia Španielskeho kráľovstva týkajúce sa právnej situácie dotknutých španielskych území nie je relevantné vo veci, ktorá je predmetom tohto konania.

Posúdenie Súdnym dvorom

Úvodná poznámka

40 Vo svetle konania pred podaním žaloby a odôvodnenia návrhu sa musí táto žaloba vnímať tak, že sa týka neuplatnenia smernice 77/799 v znení zmien a doplnení, len pokiaľ ide o DPH a spotrebné dane.

Vzájomná pomoc príslušných orgánov v oblasti DPH

41 Na základe článku 299 ods. 4 ES sa má Zmluva uplatňovať na Gibraltár, keďže ide o kolóniu koruny, a za jej vonkajšie vzťahy zodpovedá Spojené kráľovstvo. Podľa aktu o pristúpení sa však určité ustanovenia Zmluvy na Gibraltár neuplatňujú (pozri rozsudok z 23. septembra 2003, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-30/01, Zb. s. I-9481, bod 47) s tým, že tieto výnimky boli prijaté vzhľadom na jeho osobitnú právnu situáciu a predovšetkým na jeho postavenie ako slobodného prístavu na tomto území.

42 Z článku 28 aktu o pristúpení vyplýva, že na Gibraltár sa nevzťahujú akty orgánov

Spoločenstva v oblasti harmonizácie právnej úpravy členských štátov týkajúce sa daní z obratu, pokiaľ Rada na základe návrhu Komisie jednoducho nestanoví inak.

43 Toto ustanovenie musí byť ako výnimka z uplatňovania práva Spoločenstva na území Spoločenstva vykladané tak, aby sa jeho rozsah obmedzil na nevyhnutnú ochranu záujmov Gibraltáru, ktoré mu toto ustanovenie umožňuje zachovať. Tiež by sa malo vnímať vo svetle druhej vety článku 10 prvého odseku ES, v zmysle ktorej členské štáty uvažujú o dosiahnutí úloh Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. februára 1988, Komisia/Grécko, 194/85 a 241/85, Zb. s. 1037, bod 20).

44 Ustanovenia, ktoré len upravujú spoluprácu medzi členskými štátmi a ponechávajú na nich použitie vlastných metód získavania a postupovania informácií, preto nemožno považovať za „akty v oblasti zosúladenia právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu“ v zmysle článku 28.

45 Smernica 77/799 v znení zmien a doplnení však tento rámec neprekračuje, čo je zjavné predovšetkým z jej článku 8 ods. 1, ktorý poukazuje na obmedzenia výmeny informácií vyplývajúce z právnej úpravy alebo z administratívnej praxe dotknutých členských štátov.

46 Je preto namieste dospieť k záveru, že smernica 77/799 v znení zmien a doplnení nepatrí, pokiaľ ide o DPH, medzi „akty zosúladenia právnej úpravy členských štátov týkajúcej sa daní z obratu“ v zmysle článku 28 aktu o pristúpení.

47 Toto posúdenie nie je v rozpore s posúdením, ku ktorému Súdny dvor dospel v už citovanom rozsudku Komisia/Rada, ktorý vykladá výraz „fiškálne ustanovenia“ v zmysle článku 95 ods. 2 ES a nie výraz „akty v oblasti zosúladenia právnych predpisov“ v zmysle článku 28 aktu o pristúpení.

48 Okrem toho je pravda, že odôvodnenie č. 3 nariadenia č. 1798/2003, o ktoré sa opiera vláda Spojeného kráľovstva, stanovuje, že „opatrenia na harmonizáciu daní prijaté kvôli dobudovaniu vnútorného trhu by preto mali zahŕňať zriadenie spoločného systému na výmenu informácií medzi členskými štátmi, pri ktorom administratívne orgány členských štátov si majú navzájom pomáhať a spolupracovať s Komisiou, aby sa zabezpečilo náležité uplatnenie DPH na dodávky tovarov a služieb, nadobúdanie tovarov vo vnútri spoločenstva a dovozy tovarov“.

49 Ustanovenie primárneho práva, ako je článok 28 aktu o pristúpení, však nemožno vykladať vo svetle odôvodnenia v opatrení sekundárneho práva. Okrem toho už citované odôvodnenie č. 3 je súčasťou odôvodnenia nariadenia prijatého zákonodarcom Spoločenstva na základe článku 93 ES, ktoré nie je tak ako článok 28 aktu o pristúpení derogačným ustanovením. Toto odôvodnenie preto nemôže spochybniť posúdenie Súdneho dvora v článku 46 tohto rozsudku.

50 Z už uvedeného vyplýva, že smernica 77/799 v znení zmien a doplnení sa, pokiaľ ide o DPH, uplatňuje na Gibraltár.

Vzájomná pomoc príslušných orgánov v oblasti spotrebných daní

51 V tejto súvislosti sa musí poukázať na to, že podľa článku 29 aktu o pristúpení v spojení s jeho prílohou I časťou 1 bodom 4, nie je územie Gibraltáru súčasťou colného územia Spoločenstva. Rovnako ako v prípade článku 28 aktu o pristúpení sa táto výnimka musí vykladať reštriktívne.

52 Na účely tejto veci nie je potrebné určiť, či z vylúčenia Gibraltáru z colného územia Spoločenstva vyplýva, že ustanovenia smernice 92/12 týkajúce sa harmonizácie hmotnoprávných

právných úprav v oblasti spotrebných daní sa na Gibraltár neuplatňujú.

53 Z predpokladu, že tieto ustanovenia sa neuplatňujú na toto územie, nevyplýva, že Gibraltáru sa v žiadnom prípade netýka požiadavka vzájomnej spolupráce príslušných orgánov členských štátov v oblasti spotrebných daní, ktorá vyplýva zo smernice 77/799 v znení zmien a doplnení. Skutočnosť, že orgány Gibraltáru podliehajú tejto povinnosti, totiž nemá vplyv na prípadné neuplatnenie ustanovení požadujúcich harmonizáciu týchto daní ako takých na tomto území.

54 Smernica 77/799 v znení zmien a doplnení sa preto v časti, v ktorej sa týka spotrebných daní, uplatňuje na Gibraltár.

55 Vo svetle uvedeného sa musí žaloba Komisie považovať za dôvodnú.

56 Je preto potrebné konštatovať, že Spojené kráľovstvo si tým, že v oblasti DPH a spotrebných daní neuplatnilo smernicu 77/799 v znení zmien a doplnení na území Gibraltáru, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy ES.

O trovách

57 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Spojené kráľovstvo na náhradu trov konania a Spojené kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania. V súlade s článkom 69 ods. 4 prvým pododsekom toho istého rokovacieho poriadku Španielske kráľovstvo, ktoré vstúpilo do konania ako vedľajší účastník, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska si tým, že v oblasti DPH a spotrebných daní neuplatnilo smernicu Rady 77/799/EHS z 19. decembra 1977 o vzájomnej pomoci príslušných orgánov členských štátov v oblasti priamych a nepriamych daní, zmenenú a doplnenú smernicou Rady zo 6. decembra 1979 a smernicou Rady 92/12/EHS z 25. februára 1992 o všeobecných systémoch pre výrobky podliehajúce spotrebnej dani a o vlastníctve, pohybe a monitorovaní takýchto výrobkov, na území Gibraltáru, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy ES.

2. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska je povinné nahradiť trovy konania.

3. Španielske kráľovstvo znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: angličtina.